

Prologi “Hei Livia!” pieni ääni sanoi Livian pään sisällä. “Hei ääni!” Livia tervehti. Hänestä ääni kuulosti kaukaiselta, mutta jotenkin todentuntukselta. Hän kuitenkin ajatteli, että olisi ihan kohteliasta vastata, vaikka ääni kuuluikin vain hänen omasta päästä. “Miten sinulla on sujunut koulussa?” ääni uteli. Livian mielestä ääni kuulosti niin möreältä, joten tyttö nimesi äänen Möreäksi. “Ihan hyvin. Historiasta tuli kymmenes kymppi putkeen. Matikan kokeesta tuli kasi”, Livia vastasi. “Pidä katse kiinni kirjassa”, Möreä sanoi varoittavasti. “Kuin myös! Kirjat ovat ihania”, Livia sanoi. Keskustelu oli hänen mielestä outo ja huvittava samaan aikaan. “Ole varovainen”, Möreä varoitti uudestaan, mutta tällä kertaa eri asiasta. “Ainahan minä”, Livia vastasi reippaasti. “Reipas tyttö”, Möreä sanoi, ennen kuin katosi. Niitä sanoja Livia jäi miettimään. Keskustelua hän ei aivan heti unohtaisi. Ainakaan toivottavasti.

Luku 1 - Livia Larsson Joskus historian tunnit voivat imaista ihmisen mukanaan. Niin oli käynyt Livialle, joka oli 14-vuotias tyttö. Aluksi innostus näkyi vain silloin, kun Livia teki historian läksyjä, luki historian kokeeseen tai keskusteli kavereiden kanssa historiasta. Lopullisesti hän kiinnostui historiasta, kun historian kokeesta tuli 10. kymppi putkeen. Silloin hän aloitti historian kirjojen lukemisen ja lainaamiseen kirjastosta vapaa-ajalla. Livia saapui jälleen kerran illalla kotiin. Hän oli viettänyt pitkän päivän jälleen kerran kirjastossa. Suurimman ajan hän oli viettänyt kirjaston pölyisellä osastolla, jolla oli ikivanhoja historian kirjoja. Suurimman löydön hän teki siellä, pölystä huolimatta. Kirjan nimi oli Pompeijin viimeiset päivät ja tuho. Se oli kuulostanut niin mielenkiintoiselta ja vihdoin Livia oli löytänyt sellaisen historian kirjan, joka oli oikeasti paksu. Kirjan sivut tuoksuivat kostealle ja vanhalle paperille. Livian mielestä se oli kotoisa, tuttu ja mukava tuoksu, jota hän rakasti. Kirjan alku ei ollut missään nimessä pettymys Livialle. Jos totta puhutaan, viidennen luokan historian tunnit olivat olleet tuskaa Livialle, sillä silloin Livian historian opettajana oli ollut nainen, jonka nimi oli Kaisa. Kaisa oli ollut inhottava historian opettaja, joka ei saanut koskaan oppilaitaan innostumaan historiasta. Kuudennella luokalla Kaisa oli lähtenyt. Hänen tilalleen oli tullut Elina, joka oli ollut Livian mielestä paras historian opettaja ikinä. Elina sai tunneillaan kaikki kiinnostumaan opettamastaan aiheesta ja jokainen sai vuorotellen loistaa hänen tunneilla. Kirjan alku kertoi Gaius Plinius Caecilius Secunduksesta, eli tutummin vain Plinius nuoremasta. Hän oli kirjailija ja oppinut, joka kirjoitti ainoan silmännäkijäkertomuksen Vesuviuksen tulivuorenpurkaudesta ja Pompeijin tuhosta. Niiden sanojen jälkeen Livia uppoitui todenteolla kirjaan.

Luku 2 - Kyynel Livia luki kirjan tekstiä. Hän luki kaiken tarkkaan, sana sanalta. Lopulta Livia oli uppoutunut kirjan tapahtumiin niin syväälle, että hän luuli elävänsä samassa historian tapahtumassa, eli Pompeijin tuhon aikaan. Lopulta Livia pääsi siihen kamalimpaan päivään. Siihen päivään, jolloin Pompeiji tuhoutuisi. Ei Livia sitä kuitenkaan silloin tiennyt. Livia uskoi olevansa köyhä tyttö, jonka hänen vanhempansa olivat hylänneet. Hän oli torilla ostamassa ainoalla kolikollaan vihanneksia, kun Livia näki kauneimman ja pelottavimman, sekä pysäyttävimmän näyn, mitä maanpäällä silloin oli. Vesuviuksesta sinkoutui ilmaan suuria hohkakiven lohkareita, sekä pyöreitä tennispallon kokoisia lapilleja. Se oli pysäyttävä hetki. Jokainen kyläläinen katsoi samaan aikaan kauhuissaan ja lumoutuneena tulivuorta. Hetkeä myöhemmin alkoi sataa tuhkaa Pompeijiin, sekä sen ympäristöön. Ihmiset alkoivat kiljua kauhuissaan. Hetken aikaa kukaan ei tiennyt mitä tapahtui, sillä jokainen vain kiljui ja huusi, sekä yritti etuilla ihmistulvan ohitse mahdollisimman lähelle Pompeijin kylän reunaa. Livia oli siinä joukossa myös. Pian tuhkan purkautumisen jälkeen tulivuoresta maa alkoi tärinästä voimakkaasti. Rakennuksia sortui, ja jotkut ihmiset jäivät niiden alle. Kiljunta voimistui, ja ihmiset alkoivat juosta vieläkin edellistä kovempaa Pompeijin kylän reunalle. Taivas pimeni. Pian laava alkoi virrata Vesuviuksen rinteitä pitkin. Osa ihmisistä lähti ulkoa huutamasta ja kiljumasta oman talonsa kellariin suojaan tuhkasadetta ja

laavaa. Eteneminen ulkona alkoi vaikuttaa sulalta mahdottomuudelta. Lapilleja ja hohkakiven lohkareita vain satoi taivaalta. Pian niitä oli maassa melkein metri. Tuhkakin alkoi sataa voimakkaammin. Tilanne alkoi kärjistyä edelleen, kun talot alkoivat sortuilla ihmisten päälle. Ruskean värinen puutalo melkein kaatui Livian päälle, kun tyttö oli seissyt sitä liian lähellä. Ihmiset hautautuivat talojen alle yksi toisensa perään. Tuhka tai lapillit eivät tunteneet myöskään armoa, vaan ne jatkoivat taivaalta satamista ja vastasivat parin ihmisen hautautumisesta niiden alle. Ihmiset vain katosivat Livian ympäriltä, kun eteenpäin ei päässyt. Osa jäi talojen alle, kun taas jotkut olivat hautautuneet tuhkaan ja lapilleihin. Noin kolmekymmentä ihmistä oli ainoastaan pelastunut Pompeijista. Livia seiso yksin kylän keskellä. Hän katsoi häntä lähestyvää, suurta laavavirtaa, joka melkein kosketti hänen varpaitansa. Laavavirta tuoksui tulelta, kuolemalta ja joltain lumoavalta tuoksulta, jota Livia ei ollut koskaan tuntenut. Laavavirta hehkusi tulen eri sävyissä - punaisena, keltaisena ja oranssina. Jos Livia oli äsken hikoillut paljon, se ei ollut mitään verrattuna siihen kipuun ja kuumuuteen, mitä tyttö nyt tunsu. Laava alkoi kutitella hänen varpaitansa. Se vasta sattui. Kyynel vierähti Livian poskelle. Hän kuolisi. Ihan varmana kuolisi. Kyynel vierähti Livian poskea pitkin hitaasti, aivan kuin se ei haluaisi lähteä tytön turvalliselta ja tutulta poskelta. Aivan kuin se olisi halunnut pysäyttää maailman tähän hetkeen. Siihen kauhun- ja surunsekaiseen hetkeen, milloin Livia tiesi kuolevansa. Sen ajattelemisen satutti Liviaa. Kipu jaloissa ei enään tuntunut niin voimakkaana, vaan se oli vain pientä nipistystä verrattuna Livian olotilaan ja ajatuksiin. Toinen kyynel vierähti Livian poskelle. Se kyynel taas halusi jatkaa maailman kulkua. Se kyynel halusi lopettaa Livian tuskan lopullisesti. Pian kyynel tippui laavaan. Se hetki ei mennyt Livian ajatusten käsikirjoituksen mukaan. Niin hassu maailma osaa olla välillä. Aina kaikki ei mene niin kuin suunnittelimme, halusimme tai uskoimme. Livian tapauksessa maailma toimi erilailla kuin hän uskoi. Tyttö ei edes ollut ajatellut sellaista vaihtoehtoa. Hyvällä tavalla kuitenkin. Kyyneleen osuessa laavaan, Livia sai haukkoa henkeään. Laava kiersi Livian ja tytön tempaisi mukaansa tuuli, joka lennätti Liviaa korkealle. Siinä samassa Livia muisti jotain. Hänen ei kuulunutkaan kuolla vielä tässä ajassa - hän ei kuulunut tähän aikaan. Hänen vanhempansa eivät olleet hylänneet häntä, vaan he odottivat Livian palaavan kotiin kirjan syövereistä. Niiden ajatuksien hämmentämänä tuuli kuljetti Liviaa korkeammalle, ohi erilaisten historian tapahtumien ja aikakausin. Se oli suorastaan nautintoa tytölle, joka rakasti historiaa, jos mahdollista, vieläkin enemmän kuin lähtiessään tälle häikäisevällä ja opettavalle matkalle. Surullista kyllä, nykyaika saapui aivan liian äkkiä. Tavallaan se helpotti. Luku 3 - Kotona taas

Seuraavina päivinä Livia tunsu iloa ja helpotusta, sekä erityistä kiintymystä ihmisiä kohtaan. Matkastaan kirjan syvyyksiin hän ei kuitenkaan puhunut kenellekään, sillä kukaan ei kuitenkaan olisi uskonut. Ei oikeasti kukaan. Silti Livia oli tyytyväinen tilanteensa. Hän ei ollut kuollut Pompeijissa. Hän ei kuolisi aivan heti, ainakaan todennäköisesti. Niihin ajatuksiin oli kiva nukahtaa omaan turvalliseen sänkyyn. Unessaan Livia palasi Pompeijin tunnelmiin. Tällä kertaa hän kuitenkin sai katsella yläilmoista rauhallisesti mielin, tietäen että tapahtumat ovat totta, mutta hänelle ne ovat kaukaisia tapahtumia. Tytöstä oli hauska katsoa itseään yläilmoista ja nähdä hänen kauhunsekaiset tunnelmansa turvallisen matkan päästä. Joskus ihmisen pelko ei ole vain pelkoa, vain myös jotain joka opettaa. Liviaa hänen pelkonsa opetti häntä erittäin paljon maailmasta. Pelkästään hyvällä tavalla. Muutenkin matka kirjan syövereihin oli matka, jota hän ei ikinä unohtaisi. Ei edes vanhana mummona tai silloin, kun olisi hänen aikansa lähteä tästä maailmasta, joka osasi olla oikea unelma, kun sitä vaan osasi hyödyntää oikealla tavalla. Tarinan hän tallentaisi päiväkirjaansa, jonka hän lukitsisi. Avaimen hän hautaisi puutarhaan. Vaikka joku löytäisi sen, hän olisi onnellinen. Ei kukaan kuitenkaan yhdistäisi sitä

hänen päiväkirjaansa tai uskoisi hänen upeaa, mahtavaa seikkailua. Epilogi “Hei Livia!” Möreä sanoi. “Hei Möreä!” Livia huudahti. Vasta silloin hän tajusi virheensä. “Siis Ääni”, Livia korjasi. “Möreä on ihan hyvä nimi”, Möreä vastasi möreällä äänellään. “Kiva”, Livia vastasi. Häntä alkoi hymyilyttää. “Tajusitko nyt mitä kerroin sinulle viime kerralla?” Möreä kysyi Livialta yhtyen tytön hymyyn. “Taisin tajuta”, Livia vastasi myöntävästi. “Kiva kun varoitit”, Livia lisäsi. “Ole hyvä vaan. Oli kiva varoittaa”, Möreä sanoi. “Onko sulla jotain menoa huomenna?” Livia kysyi Möreältä. “Kahdelta minulla on teekutsut. Saan siellä kamomillateetä”, Möreä vastasi. “Voidaanko tavata sitten mun ajatuksissa huomenna neljältä?” Livia kysyi. “Joo voidaan. Sua on hauska tavata Livia”, Möreä sanoi tutulla tavallaan möreästi. “Niin suakin Möreä”, Livia sanoi. Niihin sanoihin Möreä katosi. Tällä kertaa Livia kuitenkin tiesi tapaavansa Möreän taas pian. Hyvinkin pian itse asiassa. Niihin ajatuksin on hyvä lopettaa.